

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab Anno 561 Usque Ad Annum 633

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1759

VD18 90117832

§.11. Doctrina de Trinitate.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-66072](#)

denique ipsi Præpositi ad tempus cedendum esse existimarunt. Interim rogo vos, ut ea, quæ ex data vestra Distinctione inter speculative pulchra & practice possibilia consequuntur, serio perpendatis: quod falsum, nunquam re vera pulchrum est. Atqui morum Regulae falsæ sunt, nisi sint observatu possibles; tota enim Doctrina moralis ad præxim deduci debet, cum nihil aliud nisi facienda nos doceat. Ergo maximam Legislatori injuriam infert, qui dicit, Leges ipsius esse pulcherrimas, sed in usu impossibilis, cum eundem simul ignorantia, ignorantiæ & imprudentia incuset. Nequaquam igitur, Charissimi Lectores! IESU Christi præcepta impossibilia sunt, imo nequidem gravia, ut Apostolus ejus dilectus testatur, dumque Christus Ecclesiæ suæ auxilium usque in finem Sæculorum promisit, nobis Gratiam necessariam, qua supra infirmitatem nostram elevaremur, pollicitus est.

I. Joan. 5. 3.

§. XI.

Doctrina de Trinitate.

Postquam de Disciplina differuimus, etiam Veterum Doctrinam, eamque tradendi modum consideremus. Patrum Doctrina in rei substantia eadem est, quam nos hodieque credimus, & docemus. Id ex Patrum Excerptis, quæ vobis

bis dedi, cognoscere potuistis, & melius etiam, si placeat, in ipsis fontibus legetis. Ante omnia SS. Patres tanquam Doctrinæ Christianæ fundamentum posuerunt Monarchiam, seu Principii unitatem, partim contra Paganos, plures Deos sibi fingere assuetos, partim contra aliquos Hæreticos, qui, cum difficulter causam mali invenirent, ut Marcionitæ & Manichæi, duo rerum omnium Principia unum Bonum & alterum Malum, quorum neutrum ab altero dependeret, commenti sunt.

Trinitatem contra Sabellianos Arianos & Macedonianos probatam a Patribus legistis; nec altissimum Mysterium, & humano intellectui incomprehensibile, reddere nobis perspicuum voluerunt, sed necessitatem illud credendi demonstrarunt.

Certum est, JESUM Christum a Christianis tanquam Deum suum semper fuisse adoratum. Id ex Apologiis, & Actis Martyrum, ex ipsorum Gentilium testimentiis, ex Epistola Plinii ad Trajanum, & ex iis, quæ Celsus & Julianus Apostata Christianis objecerunt, liquet. Rursus certum est aliunde, Christianos unicum semper Deum, & nunquam plures adorasse; ergo JESUS Christus idem Deus est ac Pater, Creator universi. Item indubitatum est, JESUM Christum esse Filium

*Hist. L. III.
§. 3. VII.*

*§. 19. XV.
§. 45.*

Filiū Dei, & eundem respectu sui-
psius non posse Patrem simul esse & Fi-
lium. Id ipsum Tertullianus contra
Praxeam optime probat. Iesu Christi
sermones absurdi essent & insani, dum
dicit, se a Patre procedere, se a Patre
missum, se & Patrem unum seu rem
nam esse, nam idem esset ac dicere: *A
me ipso procedo. Me ipsum misi. Ego
& ego unum sumus.* Sensus nullus na-
tioni consentaneus his verbis inesset,
nisi dicamus, Iesum Christum aliam esse
Personam quam Patrem, licet sit idem
Deus. Ipsius Auctoritas nobis sufficit,
ut credamus, rem ita se habere, etiam-
si, quomodo id fiat, capere non valea-
mus.

Si Filius Deus est, sequitur, ipsum
necessario perfecte aequalē & perfecte
similem Patri esse. Hæc contra Arianos
demonstrata fuere. Alias enim duo da-
rentur Dii, unus major & alter minor,
& iste minor re ipsa nihil supra Creatu-
ram esset. Ergo illum adorare non li-
ceret. Præterea Idea Creaturæ, quan-
tumcunque perfectam concipiamus, non
exæquat Ideam illam, quam Sacrae Scri-
pturæ verba de Filio Dei in nobis creant.
Contra Macedonianos, qui Divinita-
tem Filii admittebant, & rejiciebant
Divinitatem Spiritus Sancti, demonstra-
tum fuit, S. Spiritum a Patre procede-

re, & æque ac Filium a Patre fuisse missum; sed alium esse a Filio, cum nullibi Filius dicatur, aut Genitus. Item in *Lib. XIV.*
Forma Baptismi æqualiter nominari: Ite, §. 31. Athan.
baptizate in Nomine Patris & Filii & ad Serap.
 Spiritus S. Ergo Spiritus S. tertia Persona est, & idem Deus.

Hac methodo Patres nostri existentiam Mysterii Trinitatis non argumentationibus Philosophicis, sed Auctoritate Scripturæ & ex Traditione probarunt; nec ex principiis metaphysicis, ex quibus deducitur, rem necessario ita se habere, sed ex verbis expressis JESU Christi, & ex usu constante, quo Christiani Filium cum Patre, & Spiritum Sanctum cum utroque nunquam non honorarunt & adorarunt. Illud tamen negari non potest, SS. Patres quandoque multum de Sanctissimo Mysterio fuisse ratiocinatos, sed tunc tantum, quando, ut id facerent, ab Hæreticis cgebantur, qui ad destruendum Sanctissimum Mysterium subtilissimas humani intellectus argutias afferebant. Hinc Patres tam diverse mentem suam explicarunt, scilicet pro varietate difficultatum, quas resolvere volebant. Aliter ipsis loquendum erat cum Paganis, aliter cum Hæreticis, & rursus aliter cum diversis Hæretico-rum Sectis; & inde factum, ut aliqui Moderni ob tam varias loquendi formulas,

las, quæ pro diversitate temporum
Adversariorum adhibebantur, a SS. P:
tribus Concilio Niceno antiquioribus
Materia de SSma Trinitate nimis leu-
ter recesserint. Puto autem, hos viros
antiquos a me in decem prioribus meis
libris satis fuisse defensos.

§. XII.

Incarnatio. Gratia.

Personarum Trinitate invictis argumen-
tis demonstrata, simul etiam Incar-
natio contra Ebionem, Paulum Samo-
tenum, aliosque, qui JEsum Christum
purum hominem affirmabant, probatur;
non enim magno labore opus erat ad
probandum contra Docitas & Mani-
chæos dicentes, Christum tantum Homi-
nis speciem præ se tulisse, quod veram
carnem assumpserit. Contra illos autem,
qui verum Hominem confitebantur, cum
ex Doctrina Trinitatis constet, ipsum
esse Deum, satis erat ostendere, quod,
licet esset Deus, nihilominus simul e-
tiam verus homo esse posset. Id ipsum
etiam est, quod Patres demonstrarunt
contra Apollinarem dicentem, in Christo
Domino Verbum Divinum vices animæ
rationales supplevisse.

Dum Nestorius & Sectatores ipsius
hanc Hæresin oppugnant, in extremum
alterum & oppositum inciderunt, sepa-
rantes